UNIVERSITEIT GENT

Studiefiche

Vanaf academiejaar 2026-2027

Vakdidactiek B: Duits (H002230)

Cursusomvang *(nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)*

Studiepunten 3.0 **Studietijd 90 u**

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2026-2027

A (semester 2)	Duits, Nederlands	Gent	werkcollege zelfstandig werk peer teaching
B (Jaar)	Duits, Nederlands	Gent	zelfstandig werk werkcollege peer teaching

Lesgevers in academiejaar 2026-2027

Biebuyck, Benjamin	LW07	Verantwoordelijk lesgever
Anaf, Griet	LW07	Medewerker
Zwaenepoel, Tom	LW07	Medewerker

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2026-2027	**stptn**	**aanbodsessie**
Educatieve Master of Science in de talen(afstudeerrichting taal- en letterkunde)	3	B
Educatieve Master of Science in de talen(afstudeerrichting toegepaste taalkunde)	3	B
Educatieve Master of Science in de talen (verkort traject)(afstudeerrichting taal- en letterkunde)	3	A
Educatieve Master of Science in de talen (verkort traject)(afstudeerrichting toegepaste taalkunde)	3	A
Educatieve Master of Science in de talen (verkort traject)	3	A

Onderwijstalen

Duits, Nederlands

Trefwoorden

Duits als vreemde taal, receptieve en productieve vaardigheden, vakliteratuur, interactievormen, microteaching, differentiatie, competentiegerichte werkvormen, klasmanagement, diversiteit, multiperspectivisme, onderzoekscompetenties, communicatievaardigheden, evaluatie- en toetsvormen, remediëring, vakoverschrijdende projecten

Situering

Dit opleidingsonderdeel draagt bij tot de realisering van de basiscompetenties voor leraren en de opleidingscompetenties ter voorbereiding van de educatieve masteropleiding UGent, zoals opgenomen in de opleidingsfiche en geconcretiseerd in de competentiematrix, te consulteren op www.ugent.be/educatievemaster.

Inhoud

Aangezien aanwezigheid in de lessen verplicht is kan dit vak vanaf lesweek 3 niet meer opgenomen worden in het curriculum.
De leerinhouden sluiten aan bij de vakinhoudelijke vorming van de studenten in de bachelor/of master opleiding.

Het vak is gericht op de meer gevorderde aspecten van leraarschap en bouwt dus verder op de basiscompetenties van de vakdidactische initiatie en de grondslagen van de vakdidactiek Duits uit vakdidactiek A. Het programma bestaat uit 7 modules, die gemengd digitaal en op campus, synchroon en asynchroon worden

aangeboden. Bij elk van de modules is er oog voor conceptuele omkadering, praktische invulling en wederzijdse feedback, met kritische en constructieve evaluatie.
De 7 modules zijn:
1. Interculturaliteit en diversiteit als lesinhouden; hoe maak ik een thematische reeks/project over literatuur, geschiedenis, Landeskunde;
2. Samenwerkend en vakverbindend leren;
3. Omgaan met diversiteit in de les Duits: neurodiversiteit;
4. Onderzoeksvaardigheden: de leerkracht als onderzoeker; onderzoekend leren;
5. Microteaching: projecten over Landeskunde, geschiedenis, literatuur; sociale competenties: interculturaliteit en diversiteit
6. Microteaching: projecten over onderzoeksvaardigheid in de klas; sociale competenties: samenwerkend leren, onderzoekend leren, community service learning; praktijkonderzoek
7. Op de drempel naar de praktijk: in gesprek met een directeur, jonge en ervaren leerkrachten Duits.
Bij de microteaching ligt de klemtoon op differentiatie, activerende werkvormen, evalueren en feedback, remediëring, multiperspectivisme (+ omgaan met dissonante informatie), communicatie- en reflectievaardigheden (t.a.v. leerlingen/studenten/cursisten, maar ook: maatschappij, school, collega's ouders). Waar mogelijk besteden we ook aandacht aan de eigenheid van het volwassenenonderwijs.
Verwacht wordt dat studenten dit vak gelijktijdig opnemen met de corresponderende Stage B: Duits

Begincompetenties

Van studenten wordt verwacht voldoende domeinspecifieke kennis verworven te hebben vooraleer het opleidingsonderdeel aan te vatten. De toegangsvereisten tot de vakdidactieken zijn gereglementeerd. Meer informatie hierover kan geraadpleegd worden op www.ugent.be/educatievemaster.

Eindcompetenties

1 De studenten kunnen lessenreeksen en (vakoverschrijdende) projecten samenstellen, met aandacht voor het leerplan, de voorkennis van de leerlingen en de doelstellingen.
2 De studenten kunnen complexe leerinhouden met betrekking tot het Duits omzetten in gevarieerde, activerende en relevante didactische werkvormen.
3 De studenten kunnen verschillende evaluatie- en toetsvormen met betrekking tot het Duits samenstellen (inbegrepen de nieuwe assessmentvormen zoals portfolio, zelfevaluatie, peerevaluatie, enz.)
4 De studenten kunnen binnen een klasgroep gedifferentieerde en complexe opdrachten en evaluatietoetsen samenstellen, aangepast aan de noden van de individuele leerling
5 De studenten kunnen met betrekking tot de leerlijn onderzoekende houding bij leraren(opleiders) vernieuwende elementen aanwenden en aanbrengen, kennisnemen van toegankelijke resultaten van onderwijsonderzoek relevant voor de eigen praktijk, en het eigen functioneren ter discussie stellen en bijsturen.
6 Studenten kunnen een onderzoekende houding aannemen: ze kunnen kritisch zijn, begrijpen, weten, delen en vernieuwen.
7 Studenten kunnen een praktijkprobleem identificeren en helder formuleren; een praktijkprobleem vertalen in een onderzoeksvraag en deelvragen; een onderzoeksplan opstellen; data verzamelen, opslaan en verwerken; conclusies formuleren, evalueren en rapporteren

8 Studenten kunnen vakliteratuur opvolgen, synthetiseren en kritisch bespreken
9 Studenten kunnen aangepaste werkvormen en leerinhouden toepassen voor doelgroepen in het volwassenenonderwijs
10 Studenten kunnen hun communicatievaardigheden in relatie tot maatschappij, school, leerlingen, collega's, directie en ouders in concrete situaties gebruiken, evalueren en bijsturen.

Creditcontractvoorwaarde

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk na gunstige beoordeling van de competenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Werkcollege, Zelfstandig werk, Peer teaching

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Voor het gedeelte theorie worden interactieve werkcolleges gehanteerd. Voor het gedeelte oefeningen worden volgende didactische werkvormen gehanteerd: werkseminaries, taakgerichte werkvormen, rollenspel.

Voor de student-leraren in een LIO-baan worden de bovenstaande doelstellingen en competenties gerealiseerd via een alternatief portfoliotraject.
Dit opleidingsonderdeel gaat uit van verantwoord gebruik van generatieve artificiële intelligentie (GenAI). Tijdens de lessenreeks wordt toegelicht wat hieronder verstaan wordt. Studenten worden verwacht het leerpad over GenAI af te werken, indien ze dat niet al voor een ander vak hebben gedaan.
Op eenvoudig verzoek worden lesopnames gemaakt en ter beschikking gesteld tot na de tweede zittijd.

Studiemateriaal

Type: Handboek

Naam: DaF Unterrichten. Basiswissen Didaktik Deutsch als Fremd- und Zweitsprache
Richtprijs: € 22
Optioneel: nee
Taal : Andere
Auteur : Brinitzer, Michaela et al.
ISBN : 978-3-12675-308-1
Aantal pagina's : 200
Oudst bruikbare editie : 2de
Online beschikbaar : Nee
Beschikbaar in de bibliotheek : Ja
Gebruik en levensduur binnen het opleidingsonderdeel : eenmalig
Gebruik en levensduur binnen de opleiding : regelmatig
Gebruik en levensduur na de opleiding : af en toe
Bijkomende info: Dit handboek wordt bij alle vakken in de leerlijn Vakdidactiek Duits gebruikt (dus ook: Initiatie vakdidactiek: Duits en Vakdidactiek A: Duits)

Referenties

Goethe Institut, Deutsch lehren, http: //www.goethe.de/lhr/mat/deindex.htm
Handboekenreeksen: Alles im Griff, Alles klar, Spitze

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Studiebegeleiding gebeurt door de onderwijsbegeleider en praktijkassistent.
• Interactieve ondersteuning via Ufora.
• Op afspraak (online of op campus).
• Per mail.
Feedback verloopt per mail, tijdens het spreekuur of op afspraak.

Evaluatiemomenten

periodegebonden en niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Mondelinge evaluatie, Schriftelijke evaluatie met open vragen

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Mondelinge evaluatie, Schriftelijke evaluatie met open vragen

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Participatie, Presentatie

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is mogelijk

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Permanente evaluatie op basis van opdrachten, medewerking en attitudes. Daarom is aanwezigheid verplicht. Wie niet aanwezig kan zijn, maakt een vervangtaak.

Een tweede examenkans is mogelijk. Er moet wel rekening mee gehouden worden dat sommige oefeningen of practica niet gecompenseerd kunnen worden door een vervangopdracht
Feedback: op afspraak
LIO-studenten worden geëvalueerd op basis van de alternatieve opdracht die zij uitwerken voor hun portfolio.
Het gebruik van elk generatief AI-systeem bij het schriftelijk examen is expliciet verboden en kan aanleiding geven tot een examentuchtprocedure.

Eindscoreberekening

Microteaching, projectpresentatie, participatie: 40 %
Schriftelijk examen: 40%
Mondeling examen: 20%
Voor LIO-studenten: zie puntenverdeling op Ufora, handleiding, deel drie.
Deelnemers aan dit vak worden geacht het Duits op een gevorderd niveau te beheersen (spreken, schrijven, lezen, luisteren, gesprek); wie niet aan die voorwaarde voldoet, moet dat zelfstandig remediëren (en kan daarvoor advies krijgen van de lesgevers); enkel wie bij de diverse evaluatiemomenten een voldoende beheersingsniveau aan de dag legt, kan voor dit vak slagen.

Wanneer men niet deelneemt aan één of meer onderdelen van de evaluatie kan men niet meer slagen voor het geheel van het opleidingsonderdeel. Indien de eindscore een cijfer van 8 of meer op twintig zou zijn, wordt dit teruggebracht tot het hoogste niet-delibereerbare cijfer (hoogstens 7/20).

Studenten moeten ten laatste op 15 oktober ingeschreven zijn op de rol voor de lerarenopleiding. Gezien aanwezigheid in de oefeningen verplicht is, moet de student vanaf de eerste les aanwezig zijn. LIO studenten melden zich eveneens aan voor de eerste les.

Faciliteiten voor werkstudenten

Te bepalen in overleg met verantwoordelijk lesgever.
LIO's bespreken hun traject met de verantwoordelijk lesgever.